

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 14 вересня 2020 р.

м. Суми – 2020

1. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Історія держави та права зарубіжних країн» є загальні та специфічні закономірності виникнення та розвитку держави і права окремих зарубіжних країн у конкретно-історичних умовах їх існування в хронологічній послідовності.

Історія держави і права зарубіжних країн вивчає загальні і специфічні закономірності виникнення, розвитку держави і права окремих країн в конкретних історичних умовах в хронологічній послідовності. Її специфіка полягає у тому, що її основою виступають документи, пам'ятки права, свідчення історії та інші юридичні джерела, їх наявність дає змогу списати попередні форми юридичного побуту, простежити генетичний зв'язок законів.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Держава і право зарубіжних країн за стародавніх часів та у період Середньовіччя.
2. Держава і право зарубіжних країн Нового часу.
3. Держава і право зарубіжних країн Новітнього часу.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є формування інтелектуальної творчої особистості, забезпечення фундаментальної підготовки майбутніх юристів, створення умов для оволодіння студентами на належному рівні правовими знаннями, вмінням аналізувати процеси виникнення, формування та розвитку держави і права провідних країн світу.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування у студентів відповідної понятійної бази, необхідної для подальшого опанування спеціальними та фаховими дисциплінами;
- забезпечення ґрунтовними знаннями з історії зарубіжного державо- та правотворення, традицій, процесів, становлення та розвитку його інститутів;
- оволодіння науковим апаратом та основними методами аналізу історичних державноправових документів з метою виявлення особливостей розвитку держави та права зарубіжних країн в історичному контексті;
- дослідження ефективних механізмів розвитку вітчизняних держави і права в сучасних умовах у розрізі європейських та світових тенденцій державотворення.

3. Результати навчання (компетентності)

Студенти повинні здобути: узагальнені систематизовані знання щодо:

- Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
- Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми ;
- Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин ;
- Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію;
- Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло;
- Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

4. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	42

семінарські заняття / практичні		40		
самостійна робота		96		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
1	081 Право	1	нормативний	
Тематика курсу				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Модуль 1. Держава і право зарубіжних країн за стародавніх часів та у період Середньовіччя.				
Тема 1. Держава і право Стародавнього Сходу.		4	4	8
Тема 2. Держава і право античного світу.		4	4	8
Тема 3. Феодальна держава і право в країнах Європи.		4	4	8
Модуль 2. Держава і право зарубіжних країн Нового часу.				
Тема 4. Феодальна держава і право в країнах Азії та Африки.		3	4	8
Тема 5. Виникнення буржуазної держави і права.		3	4	8
Тема 6. Розвиток буржуазної держави до початку XX ст.		3	4	8
Тема 7. Колоніальні імперії.		3	4	7
Тема 8. Виникнення і розвиток буржуазного права.		3	4	7
Розділ 3. Держава і право зарубіжних країн Новітнього часу.				
Тема 9. Розвиток буржуазної держави у XX ст.		4	2	9
Тема 10. Розпад колоніальних імперій і утворення нових незалежних держав.		4	2	9
Тема 11. Основні зміни в праві буржуазних країн.		4	2	8
Тема 12. Національні держави Центральної та Південно-Східної Європи.		3	2	8
ЗАГ.:		42	40	96

4. Політика курсу

Ідентифікація та облік знань студентів проводиться, як правило, під час практичних (семінарських) занять з конкретних тем, а також під час складання заліку/іспиту (в рамках частини або усього матеріалу навчальної дисципліни).

Облік успішності враховує як ступінь підготовленості до практичних занять (в рамках опрацювання студентом лекційного матеріалу, відповідних нормативно-правових та інших актів і літератури; виконання самостійної роботи студентом), так і активність студента під час обговорення питань, розв'язання різного роду правових завдань і тестів.

Формами контролю є: поточний, проміжний та семестровий (підсумковий).

Здійснення поточного контролю забезпечується під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента. Формами проведення поточного контролю є: усне опитування студентів; написання й перевірка доповідей та рефератів; виступ з доповідями та рефератами; підготовка презентацій та їх захист; написання статей наукового характеру; вирішення практичних завдань (у т.ч. ситуаційних), тестів; організація проведення ділових ігор тощо.

Проміжний контроль відбувається у вигляді модульних контрольних робіт, що проводяться в письмовій формі та передбачають вирішення студентами контрольних завдань: надання відповідей на контрольні питання, вирішення (розв'язання) задач та тестів. Завдання для модульних контрольних робіт добираються в межах програмного матеріалу, що складає зміст відповідного модулю, згідно з кількістю студентів чи їх груп (за варіантами) шляхом змішування базових завдань, різноманітністю їх комбінування та варіювання.

Семестровий (підсумковий) контроль відбувається у вигляді заліку/іспиту. При цьому враховуються результати оцінювання поточної роботи студентів.

Залік/іспит для студентів проводиться за іспитовими (екзаменаційними) білетами, кожен з яких включає не менше трьох питань. Питання, що включаються до залікових/іспитових (екзаменаційних) білетів добираються в межах програмних питань, що складають зміст навчальної дисципліни.

Прозорість та відкритість окресленої системи контролю забезпечується шляхом попереднього ознайомлення студентів з цією системою.

Запроваджена у вищому навчальному закладі система контролю має на меті встановлення рівня, якості та змісту опанування студентом матеріалу навчальної дисципліни.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Також, є можливість перезарахування програмних результатів неформальної освіти». Це може бути самостійне навчання студентів на дистанційних платформах, участь у конкурсах студентських наукових робіт, конференціях, круглих столах, тренінгах, семінарах, школах з прав людини, тощо.

Рекомендована література

Історія держави і права зарубіжних країн: хрестоматія / за ред. В. Д. Гончаренка. – К.: Ін Юре, 2002. – 716 с.

Історія держави і права зарубіжних країн: правові джерела / упоряд. Г. І. Трофанчук. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 352 с.

Бостан Л. М. Історія держави і права зарубіжних країн / Л. М. Бостан, С. К. Бостан. – К.: Центр навч. літ., 2004. – 672 с.

Страхов М. М. Історія держави і права зарубіжних країн / М. М. Страхов. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Ін Юре, 2003. – 584 с.

Страхов М. М. Основні закономірності становлення буржуазної держави і права у провідних країнах Європи і в Північній Америці / М. М. Страхов. – К.: НМК ВО, 1991. – 90 с.

Хрестоматия по истории государства и права зарубежных стран: в 2-х т. / Е. Н. Трикоз; сост. О. Л. Лысенко; отв. ред. Н. А. Крашенинникова. – М.: НОРМА. – 2004. – 816 с.

Шаповал В.Н. Британская конституция: политико-правовой анализ. – К.: Лыбидь. 1991. – 135 с.

Хома Н. М. Історія держави і права зарубіжних країн: конспект лекцій / Н. М. Хома. – Л., 2001.

Орленко В. І. Історія держави і права зарубіжних країн: посіб. для підготовки до іспитів / В. І. Орленко, В. В. Орленко. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2008.

Глиняний В. П. Історія держави і права зарубіжних країн / В. П. Глиняний. – Х., 2009.

Історія держави і права зарубіжних країн: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. М. Маймескулов [та ін.]; за ред. Л. М. Маймескулова. – Х.: Право, 2011. – 520 с.

Історія держави і права зарубіжних країн / за заг. ред. О. М. Джужи. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Атіка, 2006. – 256 с.

Рабовладельческое и феодальное государство и право стран Азии и Африки: учеб. пособие / под ред.: А. И. Рогожина, Н. Н. Страхова. – Х.: Вища шк., 1981. – 216 с.

Харитонов Е. О. Римське приватне право: конспект лекцій, практикум / Е. О. Харитонов. – Х.: Одісей, 2000. – 272 с.

Черниловский З. М. Всеобщая история государства и права / З. М. Черниловский. – М.: Юристъ, 2001. – 576 с.

Ламберг-Карловски К. Древние цивилизации. Ближний Восток и Мезоамерика [пер. с англ.] / К. Ламберг-Карловски, Дж. Саблов. – М.: Мысль, 1992.

Бельсон Я. М. История государства и права США / Я. М. Бельсон, К. Е. Ливанцев. – Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1982.